

S.D.E.

M. Com. Part-II : WINTER - 2018
SUBJECT: RESEARCH METHODOLOGY

Day: Thursday
Date 11/10/2018

Time: 03.00 PM TO 06.00 PM
Max. Marks: 80

W-2018-4337

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Answers to both sections should be written in **SAME** answer book.

SECTION – I

Q.1 What is 'Research'? Explain objectives and types of research. **(16)**

OR

- a) Explain the importance of research in commerce and management. **(08)**
- b) Which factors are involved in selecting research problem? **(08)**

Q.2 What do you mean by 'Hypothesis'? Explain characteristics and various types of hypothesis. **(16)**

OR

- a) Explain the criteria for good research problem. **(08)**
- b) Explain different sources of data collection. **(08)**

SECTION - II

Q.3 What is 'Research Report'? Explain in detail the contents of research report. **(16)**

OR

- a) State the different types of analysis of data. **(08)**
- b) What are the requisites of a good research report? **(08)**

Q.4 What is 'Research Design'? Explain needs and features of research design. **(16)**

OR

- a) Explain use of report for further research. **(08)**
- b) State the qualities of interview method. **(08)**

Q.5 Write short note on any **FOUR** of the following: **(16)**

- a) Motives in research
- b) Problems in drafting questionnaire
- c) Interpretation of data
- d) Testing of hypothesis
- e) Sources of research problems
- f) Steps in research design

मराठी - रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पुर्ण गुण दर्शवितात.
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

प्र.१ 'संशोधन' म्हणजे काय? संशोधनाचे उद्दिष्टे आणि प्रकार स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

अ) वाणिज्य आणि व्यवस्थापनातील संशोधनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. (०८)

ब) संशोधन समस्या निर्धारण करताना विचारात घ्यावे लागणारे घटक कोणते आहेत. (०८)

प्र.२ 'गृहितकृत्य' म्हणजे काय? गृहितकृत्याची वैशिष्ट्ये आणि विविध प्रकार स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

अ) चांगल्या संशोधन समस्येचे निकष स्पष्ट करा. (०८)

ब) माहिती संकलनाचे विविध स्रोत कोणते आहेत? (०८)

विभाग - २

प्र.३ 'संशोधन अहवाल' म्हणजे काय? संशोधन अहवालातील समाविष्ट बाबी तपशीलवार स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

अ) माहिती विश्लेषणाचे विविध प्रकार सांगा. (०८)

ब) चांगल्या संशोधन अहवालासाठी आवश्यक असलेल्या बाबी कोणत्या आहेत? (०८)

प्र.४ 'संशोधन आराखडा' म्हणजे काय? संशोधन आराखड्याची गरज आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

अ) भावी संशोधनासाठी अहवालाचा उपयोग स्पष्ट करा. (०८)

ब) मुलाखत पध्दतीचे गुण सांगा. (०८)

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा (१६)

अ) संशोधनाचे प्रेरक

ब) प्रश्नावली करताना येणाऱ्या समस्या

क) माहितीचा अन्वयार्थ

ड) गृहितकृत्यांची चाचणी

इ) संशोधन समस्येचे स्रोत

फ) संशोधन आराखड्याच्या पायऱ्या

* * * * *